

A OPP-38 E O TRABALLO NO MARISQUEO*

Xosé Lois DURÁN GONZÁLEZ

OPP-38

A actual organización (confrarías, asociacións) do sector marisqueiro é valorada como inadecuada, e sen embargo acougadas pola Administración, pesa ás súas contradicións, xa que en canto se proclama a necesidade de OPP fortes, axúdase á vella concepción organizativa do sector por clientelismo e docilidade. Proponse como única alternativa viable unha OPP por cada ría -unidade de produción-, con adecuadas dimensións e que abordara as retesías -representación, redución nun 40% do censo de mariscadores-productores, control das canles de comercialización,...- Unha vegada organizado o sector, reclamaríase o protagonismo das OPP na propia produción e mesmo na transformación industrial dos produtos.

1. *Introducción*

A poboación marisqueira en Galicia conta actualmente con arredor de 20.000 mariscadores-productores, según datos da Consellería de Pesca da Xunta de Galicia. Estes mariscadores desenrolan a súa actividade ó longo de toda a costa galega; os meses de traballo son dende o primeiro de outono ó remate do mes de febreiro, e dicir, cinco ou seis meses de actividade ó ano. As especies que maiormente capturan son: ameixa fina, ameixa rubia, ameixa babosa, berberecho, vieira, etc.

2. *Organizacións*

Ditos mariscadores-productores están organizados en Confrarías, asociacións de mariscadores, e dende hai arredor de catro anos en organizacións de produtores. Estas últimas son as que prevalecen en toda a Comunidade Económica Europea.

O modelo de organizaición que existiu e existe actualmente (Confrarías, asociacións) parécenos que está totalmente desfasado, xa que os mariscadores-productores están representados por tres ou mais tipos de organizacións, o cal da lugar a confu-sionismo.

---

* Recibido o 7 de Xullo de 1991.

Na actualidade, coexisten en Galicia unhas 62 Confrarías de Pescadores e 30 ou mais Asociacións de Mariscadores, fronte a 4 ou 5 Organizacións de Produtores. Segundo a nosa información, as Cooperativas de produtores-mariscadores non chegan nin a 3.

3. Masificación

En canto á organización e ó tema social, coidamos, á vista dos datos, que hai unha grande masificación, tanto no número de mariscadores-productores como na proliferación de organizacións.

Esta masificación débese en grande parte a que, dende hai anos, as distintas Administracións pesqueiras galegas non fixeron nada por sentar unhas bases e buscar un camiño de futuro. En canto ó tema organizativo, ano tras ano, séguense a potenciar e subvencionar a moitas Confrarías de Pescadores que nin son representativas, nin se preocupan o mais mínimo de organizar e pontecia-lo asociacionismo ou cooperativismo para defensa dos seus asociados.

Como dato, dende a entrada de España na CEE, existen as Organizacións de Produtores, que son as únicas que reconece a propia CEE.

4. Contradiccións da Admnsitración

En Galicia temos 4 ou 5 OPPs, das cales só tres están a funcionar en temas marisqueiros, e a Admon. Galega non segue as normas da CEE, xa que segue a considerar ás Confrarías como órganos representativos, anque a Consellería de Pesca manifesta públicamente a través do seu representante Enrique César López Veiga, que procede da CEE, que quere potenciar as OPPs, e aglutinar así o mais posible ós mariscadores-productores, ou sexa, poucas pero boas.

Na actualidade, as 2 ou 3 OPPs que existen no marisqueo en Galicia, teñen que loitar diariamente para aglutinar ó sector en contra da Admon. que segue coa mesma política ou mesmo máis, das administracións anteriores, política de división. Como exemplo, calquera problema, anque sexa mínimo nunha ría, convócanse ás variadas organizacións a nivel individual, e xa non profundizamos cando é o momento de dar algunha axuda ou subvención.

Deste xeito, tanto o sector como o conxunto de Galicia, está perdendo a oportunidade de adpata-las súas estruturas de cara ó futuro, tendo en conta que no 93 co mercado único europeo, nos enfrentaremos a que os nosos productos sexan degradados polo resto dos países da CEE.

5. *Poderes Políticos*

Manifestamos que ós poderes políticos convenlle manter este tipo de estruturas arcaicas e disgregadas, sempre moi dociles coa Admon. do momento; como dato, as Confrarías de Pescadores son corporacións de dereito público, que según a normativa vixente, están baixo a tutela da Admon. (neste caso a Consellería de Pesca), e o seu persoal administrativo e na súa meirande parte funcionariado, dándose a paradoxa de que estes traballadores que normalmente deberían defende-los intereses do sector marisqueiro e pesqueiro, por contra, sendo asalariados da propia administración é lóxico que defendan a ésta última e ós xefes políticos de turno.

Para maior aclaración, calqueira organización profesional existente, chamese asociación empresarial, asociación sindical, asociación deportiva, etc., que se crea para defende-los intereses económicos e sociais dos seus asociados, non chama a porta da Admon. para que lle surta de funcionarios que fagan a laboura para a que se creou a devandita asociación.

6. *Alternativas Viabes*

Dende o punto de vista da OPP-38 “Ría de Vigo”, a única alternativa viable para o sector neste intre, son as Organizacións de Produtores, entidades de carácter privado, constituídas a iniciativa dos mariscadores e pescadores, e que nos propoñemos que aglutinen ó sector por rías, xa que estas forman unidades de produción. Para nos, non vale que en cada porto ou localidade haxa unha organización distinta (Confrarías), que ignore totalmente os problemas do veciño, cando estes son comúns para toda a ría, e incluso a veces ó resto da costa.

A normativa vixente sobre OPPs, permite elaborar un regulamento interno, que entre outros temas de funcionamento, permite crear delegacións locais, por porto, con suficiente autonomía para que en todo momento os produtores-mariscadores, popoñan todo o concerniente ó seu traballo diario á central, que está rexida por un Consello Administrador, con representantes de cada unha das Delegacións Locais. Deste xeito, conséguese aglutinar a todo-los mariscadores-productores dunha ría, co cal á hora de facer fronte ós gastos, tanto de funcionamento, como investimentos de produción, é mais levadeiro, xa que ó existir unha soia organización a economía da mesma será moito mais forte, enfrontando os problemas dun xeito totalmente distinto.

En canto ós interlocutores ante a Admon. é moito mais doado manter unha soia voz con criterios unificados en claquer plantexamento da ría ou unidade de produción. A longo prazo, ó se consolidaren estas organizaicóns, deberíanse xuntar co resto das rías de todo Galicia, xurdindo unha Asociación de OPPs do terriotiro autónomo, que sería a que , en todo momento, plantexará calquer tema relacionado co sector ante a Admon. do estado e a Comunidade Económica Europea.

A alternativa de organización que propoñemos, unha das varias tarefas que ten

que abordar a curto prazo, é a de reduci-lo censo actual de mariscadores-productores (20.000) en apróximadamente un 40%, tarefa que hai que abordar conxuntamente con Admon., buscando alternativas para ese 40%, como poden ser:

- Xubilacións anticipadas.
- Prestacións por desemprego, etc.

Unha vez acometidos estes temas en profundidade, será moito mais doado controlar totalmente as canles que segue o produto, dende que se extrae hasta que se comercializa, introducíndose directamente a organización neste último paso, a comercialización.

Unha vez conqueridos estes paso (creación de OPPs por rías, asociar OPPs de Galicia, redución do censo de mariscadores-productores, intervención directa comercialización), o seguinte avance de cara a unha mellora sustancial do status do mariscador-productor, sería romper co modelo de explotación existente, e privatizar a colectividade, e dicir, a propia organización solicita terreos de dominio público en réxime de concesión, explotandoos como se considere máis oportuno, tendo en conta a situación dos mercados, mesmo industrializar todo o concerniente á produción, tanto nos métodos de extracción como sistema de venda (envasado, etiquetaxe, transporte, publicidade do produto, etc.).

7. *Resumo*

Resumindo, dende o propio sector e conxuntamente coa Admon. pesqueira galega, débese emprende-lo camiño para darlle un avance a este sector, coas medidas que aquí se propoñen, que extractadas son:

- Cambia-lo modelo organizativo actual, facendo prevalecer as Organizacións de Productores.
- Estructurar as OPPs por rías como unidades de produción.
- Crear unha Asociación de ámbito galego que conglomere a tódalas OPPs.
- Reduci-lo censo actual de produtores con alternativas ós excedentes.
- Intervención dos produtores na comercialización.
- Actualización de concesións e autorizacións de marisqueo existentes en Galicia, dando entrada tanto á privada como pública.

SUMMARY The present organization (confrarias, associations) of the shellfish sector is considered as inadequate and nevertheless protected by the Administration despite its contradictions as, while the need for strong OPP is proclaimed, the sector old organizative policy by clients, and codility is encouraged. It is proposed, as the only feasible alternative, a OPP in each ria production unit-, with adequate dimensions, and that assumes the present challenges -representation, the shellfishermen workers census reduction by 40%, the commercialization channels control...- Once the sector has been organzaed, the OPP protagonism both in the production and manufacturing would be claimed.